

Kunnan työllistämiskannustimet työllisyyden edistämiseksi

Elinvoimalautakunta 03.12.2024 § 130
292/00.01.02.00/2021

Vihti on tarjonnut kunnanhallituksen 24.5.2021 §140 tekemällä päätöksellä työllistämiskannustimia työllisyyden edistämiseksi. Te-palveluiden siirtyessä kunnille 1.1.2025 ja kuntien osuuden maksettavista työmarkkinatukikorvauksista muuttuessa samalla, ja laajetessa koskemaan myös osaa peruspäivärahan kustannuksista, on tarvetta linjata uudelleen kuntien työllistämiskannustimien käyttöä muuttuvassa tilanteessa.

Työllisyyspalvelut ovat siirtyneet 1.5.2024 konsernipalveluista elinvoiman palvelukeskukseen, ja uuden hallintosäännön mukaan työllisyyspolitiikasta vastaa elinvoimalautakunta.

1.1.2025 te-palveluiden siirtyessä alueellamme Kirkkonummen, Siuntion ja Vihdin työllisyysalueelle, palveluiden kustanusten jako määräytyy kuntien tekemän yhteistoimintasopimuksen perusteella. Myönnetyn palkkatuen ja starttirahan kustannukset jaetaan suoriteperusteisesti asiakkaiden kotikunnan mukaisesti. Työllisyysalue pystyy jatkossa myöntämään lain mukaisia 50%, 70% ja 100% suuruisia palkkatukia, mutta palkkatuki tulee kokonaisuudessaan Vihdin kunnan maksettavaksi vihtiläisten työttömien osalta.

Kunnan maksuosuus työttömyyden kustannuksista koskee 31.12.2024 asti vain yli 300 päivää työttömänä olleita työmarkkinatuen saajia. 1.1.2025 alkaen kunnan maksuosuus koskee, joskin pienemmillä prosenttiosuuksilla, jo 100 päivää työttömänä olleita, ja myös peruspäivärahan saajia sekä ansiosidonnaisen saajia ansiosidonnaisen perusosan osalta. Maksuosuus nousee porrastetusti 100, 200, 300, 400 ja 700 työttömyyspäivän kohdalla 10%:sta 50%:iin. Maksuosuus on suurimmillaan tällä hetkellä noin 400 euroa kuukaudessa työtöntä kohden.

Työttömyysturvaan ja sen rahoitukseen tehdyt muutokset poistavat 1.1.2025 kunnilta kannusteen työllistää pitkäaikaistyöttömiä palkkatuella. Lain mukaan mahdollinen viiden tai kymmenen kuukauden palkkatukijakso ei jatkossa kerrytä lainkaan työssäoloa, poislukien 60 vuotta täyttäneiden työttömien ja alentuneesti työkykyisten osalta. Työssäoloa on muuttunut siten että vain 12 kuukauden työssäolo 28 kuukauden kuluessa täyttää työssäoloehdon ja nollaa työttömyysjakson.

Kunnan nykyiset työllistämiskannustimet ovat olleet vähäisellä käytöllä viime vuosina. Vuonna 2022-23 työllistämislisää myönnettiin Herrakunnan, Selin ja Otalammen alueen kyläyhdistyksille, ViaDia ry:lle sekä ViaDia Länsi-Uusimaa ry:lle. Kuluvana vuonna työllistämislisää on myönnetty vain kerran ViaDia Länsi-Uusimaa ry:lle ja Mediakasvatuskeskus Metka ry:lle. Työllistämislainoja ei 2024 ole haettu lainkaan, aiempina vuosina lainoja on myönnetty samoille toimijoille. Kunnan työllistämiskannustimilla ei siten ole ollut merkittävää vaikutusta kunnan työllisyyden kehittämiseen.

Palkkatuella sen sijaan on ollut merkittävä vaikutus työllisyyteen. Tällä hetkellä yksityiselle sektorille myönnetään palkkatukea n. 100 palkkatukijaksoa vuodessa Vihdissä, siitä n. 80 työttömyyden keston perusteella ja n. 20 työnhakijan vamman tai sairauden perusteella. Lokakuun lopussa 2024 Vihdissä oli palkkatukijaksoissa 119 henkeä, joista n. 80 yksityisellä puolella. Nämä palkkatuet siirtyvät 1.1.2025 kunnan maksettavaksi. Kunta itse ei voi jatkossa työllistää palkkatuella kuin yli 60-vuotiaita pitkäaikaistyöttömiä ja alentuneesti työkykyisiä. Kun palkkatuen Vihdin tapauksessa 1.1.2025 alkaen maksaa sataprosenttisesti kunta, ei palkkatuki enää myöskään tuo kunnalle ulkopuolista rahoitusta.

Nykyisten kunnan työllistämiskannustimien ehdot perustuvat 31.12.2024 päättyvään kuntien kannustinmalliin. Kunta on myöntänyt työllistämislisää 200-300 päivää työttömänä olleille ilman työnantajan veloitetta niin pitkään työllistämiseen, että työllistetyn työttömyysjakso keskeytyisi. Työllistämislisää on myönnetty enintään 26-37 viikolta. Eri työllisyysalueilla valmistellaan nyt erilaisia malleja palkkatuen ja kuntalisien käyttöön jatkossa, jotka huomioisivat muuttuvan lainsäädännön vaikutukset. Vihdinkin osalta työllistämiskannustimien käyttöön kannattaa valmistella uusi malli, ja lopettaa vanhaan järjestelmään perustuvat työllistämiskannustelut valmistelun ajaksi.

Vihdin kunnan elinkeino- ja työllisyyspalvelut pyrkii tukemaan 1.1.2025 käynnistyvän Kirkkonummen, Vihdin ja Siuntion työllisyysalueen toimintaa erityisesti erilaisin Navigaattori-hankkeen toimenpitein edistämällä nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä ja pyrkien sitä kautta hillitsemään myös kunnan maksettavaksi tulevan työmarkkinatuen kustannuksia. Lähtökohtaisesti näitä kustannuksia hillitsee kuitenkin jatkossa vain aito työllistyminen.

Valmistelija	Mika Herpiö etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5766 256
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Mika Herpiö
Ehdotus	Elinvoimalautakunta päättää lakkauttaa VIHTI-työllistämislisän, työllistämisavustuksen sekä työllistämislainan käytön toistaiseksi uuden korvaavan työllistämislisän valmistelun ajaksi.
Päätös	Elinvoimalautakunta päätti lakkauttaa VIHTI-työllistämislisän, työllistämisavustuksen sekä työllistämislainan käytön toistaiseksi uuden korvaavan työllistämislisän valmistelun ajaksi.
Tiedoksi	